

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Igyvendinant TSKP XXVI suvažiavimo nutarimus

Rūpesčiai gamybai ir buičiai — neatskiriami

TSKP XXVI suvažiavime draugas L. Brežnevas, ypač akcentuodamas gyvulininkystės produktų gamybos didinimo svarbą, pabrėžė, jog gyvulininkystė — tai šiandien spartuoliško darbo frontas kaime.

Mūsų kolūkyje pastaraisiais metais, ypač įvedus j eksplotaciją kaulidžių kompleksą pirmąjį eilę, didesnis dėmesys buvo skiriamas kaulienos gamybos vystymui. Šioje svarbioje ūkio šakoje jau pasiekti ir kai kurie teigiami poslinkiai. Štai penimų kaulių paros priesvoriai pastoviai gaunami virš 500 gramų, o 2—4 mėnesių parseliai priauga per parą po 310—320 gramų. Jei kaulienos gamybos didinimui padėtas tvirtas pagrindas, tai galvijenos mėsos gamyboje dar nesugebėjome išnaudoti visų rezervų. Penimi galvijai buvo auginami neintensyviai, jie buvo realizuojami palyginti dar nepakankamo svorio. Žinoma, tam neigiamos įtakos turėjo ir pašarų stoka, nes jų sukaupimui trukdė pastarųjų metų nepalankios gamtinės sąlygos.

Nors, palyginus su 1975 metais, pieno gamyba ūkyje per dešimtąjį penkmetį vidutiniškai padidėjo 20 proc. ir penkmečio pieno gamybos planas buvo įvykdytas 106 proc., tačiau ir šioje srityje, atvirai pasakius, visų galvijų dar nepanaudojome. Dešimtojo penkmečio eigoje nemaža pastangų buvo skiriama kolūkyje kelių tvarkymui, laukų kultūrinimui, gyvulininkystės pastatų rekonstrukcijai. Dabar jau į bet kurį kolūkio kraštą yra geras privažiavimas, 71 proc. turimų žemės ūkio naudmenų yra nusaustos. Yra jau laukų, kurių dydis siekia po 200 ha, ir tokiuose laukuose galima, be abejo, žymiai našiau panaudoti galingą techniką.

Aptarę savo galimybes, jau šiais metais bendrą žemės ūkio produkcijos gamybą, lyginant su dešimtojo penkmečio vidurkiu, numatome padidinti 10 proc.

Atsižvelgiant į atvirame partiniame susirinkime priimtas konkrečias priemones žemės ūkio gamybai intensyviniai, atžalyniečiai žemdirbiai užsibrėžė per XI penkmetį pasiekti vidutinį grūdinių kultūrų derlingumą po 26—28 c/ha iš kiekvieno hektaro, o penkmečio pabaigoje mėsos gamybą, skaičiuojant 100 ha žemės ūkio naudmenų, pasiekti iki 200 c/ha ir pieno gamybą — iki 600 c/ha.

Tai realūs rodikliai, tačiau aišku, kad visa tai bus įmanoma pasiekti, tik žymiai padidinus visų specialistų, mechanizatorių ir kolūkiečių atsakomybę, pakėlus darbo našumą, o visuomeninei gy-

vulininkystei sukaupus reikiamą kiekį geros kokybės pašarų.

Mėsos gamybos didinimui numatome du kelius: plėsimu kaulių skaičių ir didesnę rūpestį skirsime jautienos mėsos gamybai intensyviniai. Penkmečio pabaigoje planuojame laikyti kolūkyje apie 4000 kaulių. Tokio kaulių skaičiaus sutalpinimui jau sekanciais metais prie esamų kaulidžių numatome pradėti paršavedams korpuso statybą, o esamą paršavedžių tvartą pertvarkysime ir jame laikysime atjunkytus paršelius.

Plėsdami kaulių ūkį, planuojame lygiagrečiai didinti koncentruotų pašarų gamybą, kad vidutiniškai kasmet jų sukaupume po 3000 tonų. Tai galima bus pasiekti, išplėtus javų pasėlių plotus ir padidinus jų derlingumą. Šis darbas jau pradėtas. Jei praėjusį penkmetį grūdinės kultūros sudarė vidutiniškai 47 proc. bendro pasėlių ploto, tai šiemet jomis bus apsesta 50 proc. pasėlių ploto. Javų plotus didinti kitų mažiau derančių kultūrų sąskaita numatoma ir ateityje.

Siekiant intensyviniai jautienos mėsos gamybą, užsibrėžėme tikslą — savo įėjomis, nestatant naujų kapitalinių pastatų, pagerinti galvijų laikymo sąlygas esančiuose tvartuose. Šį darbą numatome užbaigti sekanciais metais. Tada jau visuose galvijų prieauglio tvartuose bus mechanizuotas vandens tiekimas ir mėslo pašalinimas, o kas svarbiausia, žymiai pagerės vėsininkų darbo sąlygos.

Kad būtų galima, panaudojus esamus pašarus, išauginti ir realizuoti kuo daugiau galvijų, tvartuose penimi vėšiai yra grupuojami ir jie iš grupių, numatomų realizavimui, dviejų mėnesių eigoje jau šeriami intensyviau. Tik tokiu būdu galėsime artimiausiu laiku parduoti valstybei apie 70 proc. penimų vėšių su 50 proc. kainų priedu. Dar reikia išnaudoti rezervą realizuojamų kaulių kokybei gerinti. Jau 1979—1980 metais parduoti valstybei penimų kaulių vidutinė realizacinė kaina buvo 1995 rub. už toną, o 31 proc. visų realizuotų kaulių sudarė bekonai. Pildavus bekoninės kondicijos 35 proc. visų kaulių, o tam galimybės yra, ūkis gautų 13 tūkst. rublių papildomų piniginių pajamų.

Lygiagrečiai su visuomeninės gamybos intensyvinimu, išskyla mums svarbus užlaivins visokeriopai skatinti kolūkiečius, kad jie daugiau pieno, mėsos ir kitų produktų parduotų valstybei iš asmeninio ūkio. Todėl jau radome galimybę abiejose kolūkio gyvenvietėse daugumai pageidaujančių kolūkiečių

padidinti pasodybinius sklypus prie gyvenamųjų namų iki 25 arų. Kolūkiečiai bus aprūpinami geromis ganyklomis, kurios yra čia pat abipus gyvenviečių. Pagal galimybes ir pasisienavimui skirtą plotą numatome išskirti arčiau namų, kad kolūkiečiai kuo mažiau sugaištų laiko individualiam ūkiui prižiūrėti ir tas neigiamai neatsilieptų visuomeninei gamybai. Pagal galimybes karves laikantiems Kavarsko miesto gyventojams numatome išskirti ganyklas bel pašarus, o šie, atėjus darbymečiui, tikriausiai, patalpinkaus žemdirbiams linų, bulvių, javų derliaus dorojimo darbuose.

Mūsų kolūkio valdyba stengiasi panaudoti įvairias priemones, siekiant kolektyve sustiprinti darbo drausmę. Viena iš tokių efektyvių priemonių — taikomas naujas darbo apmokėjimas. Lietuvos žemės ūkio ekonomikos mokslinio tyrimo instituto rekomendavus, praėjusiais metais visiems laukininkystės darbuotojams ir mechanizatoriams buvo suteiktos kvalifikacinės kategorijos. Suteikiant kvalifikacinę kategoriją šalia kitų reikalavimų didelės dėmesys buvo kreipiamas į žmogaus požiūrį į visuomeninę gamybą. Jei kolūkiečiai savo darbu ir elgesiu nebeatitinka nustatytos kategorijos reikalavimų, kategorija gali būti panaikinta, tuo pačiu jau pasikeičia ir apmokėjimas už įvykdytą išdirbio normą.

Visiems mums rūpi, kad tvarkingai atrodytų ne tik dirbami laukai, bet ir jauki aplinka, buitis patrauktų žmogų savo gyvenimą susieti su kilnia žemdirbio profesija.

Esančių ūkio teritorijoje miško tvarkymo darbai kiekvienais metais prasideda atliekant sanitarinį kirtimą. Pirmiausia, kolūkiečiai apsirūpina kuru sekanciam žiemai, o miškas lieka išretintas, sutvarkytas. Pas mus įprasta, kad kertant medžius, paliekami patys gražiausi. Kiekvienais metais šešadieninės komunistinės tautos metų keli kolūkio vyrai išvažiuoja sodinti medelių tai pačią dieną, tai ant kalnelio, kur niekas kitas neauga.

Derama dėmesį stengiamės skirti kadrų ruošimui, jų kvalifikacijos kėlimui. Per praėjusį penkmetį savo kvalifikaciją pakėlė 18 traktorininkų, 9 vairuotojai, 8 gyvulininkystės darbuotojai, 1 klasė suteikta mechanizatoriams darbo pirmūnams Slepovui Navickui, Stasiui Navickui, Stasiui Palaveniui, vairuotojams Antanui Sudeikiui, Broniui Paskevičiui ir kitiems. Kasmet kaimo prof. techninėse mokyklose su ūkio stipendija mokosi 4—6 kolūkiečių vaikai.

Anykščiai

1981 m.

balandžio

16 d.

Ketvirtadienis

Nr. 45 (4238)

IIIIIIII

Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

Lenktyniavimo šūkis: intensyviniai pienininkystė

Lietuvos KP Centro Komitetas pritarė Sakų rajono LKP 60-mečio kolūkio Joginiškių pieno fermos darbuotojų iniciatyvai maksimaliai panaudoti pienininkystės intensyvinimo galimybes ir rezervus, daugiau pagaminti ir parduoti valstybei gyvulininkystės produktų, gerinti jų kokybę. Atsiliepdamas į partijos ir vyriausybės raginimą plėsti sąjunginį socialistinį lenktyniavimą dėl sėkmingo vienuoliktąjį penkmetį užduočių įvykdymo ir viršijimo, šios fermos kolektyvas priėmė kreipimąsi į visus respublikos gyvulininkystės darbuotojus ir specialistus, kuriame pasizadėjo padaryti viską, kad būtų įvykdyti 1981 metų bei viso vienuoliktąjį penkmetį planai ir socialistiniai įsipareigojimai, deramai prisidėti prie TSKP XXVI suvažiavimo nutarimų įgyvendinimo.

Joginiškių fermoje iš as-

tuonų melžėjų septynios yra pirmos ir antros klasės gyvulininkystės meistres. Dešimtajame penkmytyje jos padidino vidutinius išmilžius 623 kg, pernai iš karvės gavo po 3949 kg pieno, valstybei jį pardavė pirmos rūšies. Pirmojo šiu metų ketvirtio išmilžiai sudarė 1050 kg pieno, arba buvo 280 kg didesni, negu pernai tuo laikotarpiu. Dabar kasdien iš karvės vidutiniškai primelžiama po 12 kg pieno. Fermos darbuotojos įsipareigojo šiais metais iš karvės primelžti po 4300—4400 kg, o penkmečio pabaigoje — po 4700—4800 kg pieno. Numatoma realizuoti tik pirmos rūšies 3,7—3,8 procento riebumo pieną.

Kreipimesi numatytos konkrečios priemonės skėmingal užbaigti gyvulių žiemojimą, organizuoti pradėti ganlavą, išlaikyti aukštą gyvulių produktyvumą.

(ELTA)

Pirmos vagos šventė

„Vienybės“ kolūkio mechanizatoriai, paruošę savo plieninius žirgus, su pakilia nuotaika susirinko į pirmosios vagos šventę.

Išsiričius mechanizatoriams, kolūkio vyriausias inžinierius-mechanikas J. Sirmenis raportavo kolūkio valdybos pirmininkui P. Sidagiui, kad žemės ūkio technika vienuoliktąjį penkmetį pirmojo pavasario lauko darbams paruošta ir visi mechanizatoriai visiškai pasirengę išvykti į laukus.

Kolūkio valdybos pirmininkas P. Sidagis pasveikino mechanizatorius, palinkėjo sėkmingo ir darnaus darbo. Kolūkio vyr. agronomas J. Polikevičius kvietė visus mechanizatorius įsijungti į socialistinį lenktyniavimą, dirbti sparciai ir kokybiškai. Mechanizatorius sveikino kolūkio veteranas S. Aukštuo- lis, kuris pirmaisiais kolūkio susikūrimo metais laukus arė su arkliais plūgais. Jis linkėjo mechanizatoriams dirbti taip nuoširdžiai ir stropiai,

kaip dirbo jų tėvai ir seneliai.

Kalbėjęs mechanizatorių vardu traktorininkas A. Štankelis užtikrino kolūkio vadovus, kad visi mechanizatoriai dirbs sąžiningai, stengsis kuo greičiausiai atlikti pavasario sėją, dėkoto už jiems rodomą didelį rūpestį, už suruoštas palydas į laukus.

Mechanizatorius sveikino Traupio aštuonmetės mokyklos moksleiviai. Savo montaže jie pagerbė mechanizatorius pirmūnus, linkėjo sėkmės darbuose, ruošėsi eiti į pėdomis. Kiekvienam mechanizatoriui ir ūkio vadovams moksleiviai įteikė pavasarinį žibučių puokštę, jų plieninius žirgus papuošė žaliais luju vainikais.

Grojanč kaimo kapelos maršui, traktorių kolona vyksla tiesiai į laukus. Kolonos priekyje su dviem arkliais, pakinkytais į plūgą, žingsniuoją kolūkio veteranas, Didžiojo Tėvynės karo dalyvis S. Aukštuolis.

B. Pukelis

Žemdirbių ryžtas ir nenumatytos kliūtys

Visų pirmiausia kurkiečiai stengiasi užbaigti laukuose iš rudens neatliktus darbus. Ar saulutė kepina, ar žvarbus šiaurys atneša sniego debagis — kolūkio dirvoje nenutyla arimo vagas verčiančių traktorių gaudesys. Sudarvdam darbymečio grafiką, kolūkio specialistai tikėjosi, jog artoji grupė per dieną pajėgs suarti po 25 hektarus. Energingi, darbštūs vyrai įrodė, jog jie įstengia kasdien suarti daugiau — iki 30 hektarų. Ypač sparciai vagas verčia Jonas Versulis, vairuojantis galingą T-150K traktorių, ir Kazys Vilkas. Šiai dienai belike nesuurtų dirvų koks 100 hektarų — tad šia savaitę arimo darbai kolūkyje bus baigti, ir stropieji artolai įsijungs į kitus darbymečio darbus.

Susidoroja su grafike numatytomis užduotimis dirvu

kultivuotojai. Stasys Bradulis, Vytautas Zakarauskas, jdirbantys žemę plačiais agregatais, jei darganos netrukdo, per dieną sukultivuotą po 40 hektarų. Ši pirmadienį mechanizatorius Virgaudas Kavaliauskas pradėjo terpti amoniakinį vandenį į vasarajui skirtas dirvas.

Kaip ir buvo numatyta, kolūkio mechanizatoriai Stasys Leita ir Juozas Versulis ankščiau nei pradžiuosiam sėjomainos lauke pasėjo avių-vikių mišinį, kad dešitinė šiu kultūrų sėkla spėtų laiku pribresti ir ateinančiais metais kolūkis jos nestokotų. Paruošta dalis dirvų ir miežių sėjai, išbeicuota jų sėkla.

Kartu su arimu, kultivavimu kurkiečiai pradėjo melšlavežį. Bet šiame bare triūsiantį mechanizatorių Rimantą Malinauską ištiko nesėkmė: išėjo iš rikiuotės jo vairuojamo MTZ-50 traktoriaus variklis, tuo pačiu su-

stojė labai reikalingas melšlo krautuvai. Belaukiant, kol žemės ūkio techninio aptarnavimo susivienijimo darbuotojai parūpins naują variklį, prabėgo savaitė, dar dieną kitą mechanizatoriai sugaiš šio variklio įdėjimui ir išbandymui.

Kolūkio vyr. agronomas L. Kapušinskas buvo planavęs baigti melšlavežį iki labiausiai įtempto darbų karštymčio, kai vienu metu teks sėti javus, sodinti bulves, pasirūpinti ankstyvojo vasarioiaus priežiūra. Krautuvo stoviniavimas (viso kolūkyje yra tik du traktoriai su šios paskirties mechanizmais) sutrukdė sumanytą planą įgyvendinti. Žemdirbiai pagelidauja, kad ypač svarbiose baruose dirbanti technika, kurios nėra kuo pakeisti, būtų grąžinama rikiuotėn operatyviau.

D. Binkys
„K. d.“ kores.

GYTOS ŽINIOS PADĖS PRAKTINĖJE VEIKLOJE

Labai susidomėję politinio vietinio mokyklų klausytojai agrarinė TSKP XXVI suvažiavimo medžiaga. Nauji ir udėlingi uždaviniai iškilę propagandistams: kuo vaizdžiau ir suprantamiau pateikti šią medžiagą, parengiant ją konkrečiais vietiniais faktais. Mūsų ūkio politinio švietimo mokykloje tam tikslui plačiai panaudojamos vaizdinės priemonės.

Neseniai nagrinėjome antrosios temos „TSKP ekonominė politika išsivysčiusio socializmo sąlygomis“ pirmąją dalį. Mokyklos klausytojai, peržiūrėję šią temą skirtą televizijos laidą, išsilaus ūkio vyriausiosios ekonomistės J. Satkevičienės pranešimą, kuriame atspindėjo svarbiausius TSKP CK ataskaitinio pranešimo teiginius, konkretūs mūsų šalies, respublikos, rajono ir ūkio pasiekimai ekonomikos srityje. Pagrindiniai rodikliai buvo pavaizduoti diagramose, suvestinėse. Didelį įspūdį klausytojams padarė diafilimų ir skaidrių demonstravimas, nes šios vaizdinės techninės priemonės padėjo įtaigiau suvokti ir nagrinėjamą teorinę medžiagą.

Įvairių vaizdinių priemonių naudojimui užsiėmimų metu tenka kruopščiai iš anksto ruošti, įvaldyti jų demonstravimui skirtą techniką. Propagandistai bei mokyklos aktyvo geros pastangos, žinoma, sužadina užsiėmimų metu ir klausytojų aktyvumą, įgalina plėsti jų politinį akiratį.

Labai naudinga, kaip įsitikinome, paruošti ir užsiėm-

mų metu paanalizuoti savo ūkio pagrindinių rodiklių suvestines ir diagramas, vaizduojančias ekonomikos augimo tempus per pastaruosius penkmečius. Jas analizuojant, neretai patys klausytojai aktyviau įsijungia į diskusijas. Suprantama, juos jaudina, dėl kokių priežasčių vienos ar kitos ūkio šakos rodikliai pablogėjo, kas darytina ateityje, kad padėtis pagerėtų. Taip, antai, analizuojant bulvių derlingumo ūkyje mažėjimo priežastis, mokyklos klausytojai išreiškė mintis, jog reikia plačiau diegti kompleksinę mechanizaciją, įrengti tipinę bulvių gumbų saugyklą. Todėl sieksime, kad vertingi klausytojų pasiūlymai būtų įgyvendinti.

Vaidzumo priemonėmis mes rūpinamės iš anksto, ruošdamiesi kiekvienam užsiėmimui. Parenkame iš jų pačias reikšmingiausias, suteikiame joms deramą išvaizdą, apgalvojame momentus, kada jas tikslinga pasitelkti dėstomos medžiagos eigoje. Kai teorinę medžiagą tampa susiejama su kolektyvo gyvenimu ir jo konkrečiais uždaviniais, tai klausytojai gyvai ja domisi, pateikia savo pasiūlymus, kaip geriau organizuoti darbus, įdiegti į gamybą mokslų ir technikos naujoves, pagyventi ūkio visuomeninių organizacijų veiklą.

V. Vėbra
Jakiškio tarybinio ūkio
pirminės partinės
organizacijos sekretorius

Nepamirškime liaudies ūkio poreikių

LKP XVIII ir TSKP XXVI suvažiavimų nutarimai įpareigoja švietimo darbuotojus ir tėvus rūpintis jaunimo ateitimi, jų darbinio mokymo, profesinio orientavimo, nepamirštant liaudies ūkio poreikių.

Kad geriau suprastume, jog profesinis jaunimo apsišprendimas nėra vien asmeninis jauno žmogaus reikalas, prisiminkime, kad tuo to priklausys visos mūsų visuomenės reikalai. Jei pokario metais mums buvo reikalingi įvairūs specialistai, tai šiuo metu gerai ir labai gerai besimokančių labiausiai laukia žemės ūkio technikai ir šio tipo aukštosios mokyklos, o pramonės šakoms reikia techniškių specialistų žmonių. Planingas liaudies ūkis, įvairių šakų vystymas, efektyvus ir kokybiškas gamybinis darbas priklauso nuo proporcingo gamybos aprūpinimo kvalifikuotais kadrais. Todėl ir privalome siekti, kad jauni žmonės, rinkdamiesi sau specialybę, atsižvelgtų ne tik į savo sugebėjimus, sveikatą, tačiau suprastų ir gilintųsi į respublikos, rajono liaudies ūkio poreikius.

Atėjo laikas, kai žemės ūkyje žmonių nebegali mažėti. Keičiasi jame darbo pobūdis. XI-ame penkmetyje numatoma vis labiau mažinti rankų darbus gyvulininkystėje, tobulinti pašarų ruošimo technologiją, įdiegti naujus gamybos procesus pramonėje. Visa tai turės padariti būsimieji inžinieriai, todėl ir norime atkreipti besimokančio jaunimo dėmesį, kad reikia kuo geriau išsivystinti matematikos, fizikos, chemijos mokslų žinias, siekiant būti ne tik geru studentu aukštojoje mokykloje, bet ir geru moksleiviu techniku. O taip pat technikos mokykloje.

Vien tikrai rajono žemės ūkiui reikia 40 inžinierių mechanikų, 50 inžinierių elektrikų, 10 veterinarijos specialistų, baigusiu aukštąsias mokyklas. Dar trūksta 40 zootechnikų, 40 agronomų. Rajono ūkiams reikia 80 buhalterijų.

Jau antrus metus Kėdainių rajono Lanciūnavos žemės ūkio technikumui ruošia veterinarijos specialistus (pirmą baigusius 11 klasių), kur galėtų mokytis ir merginos, būsimos laboratorijų darbuotojos.

Siais metais Ukmergės 16-oji technikos mokykla priims abiturientus į elektromontierių, tekintojų, šaltkalvių-surinkėjų specialybes. Čia ruošiami kvalifikuoti darbininkai ne tik miestų pramonei, bet ir žemės ūkiui. Mergaitės galėtų mokytis Ukmergės žemės ūkio mechanizavimo techniku ir tapti darbo apsaugos inžinierėmis.

Respublikos žemės ūkyje specialistų gausėja. Jei prieš 20 metų baigusiu technikumus žemės ūkyje dirbo 8,2 tūkstančiai, tai dabar jų 29 tūkstančiai. Jei tuo pačiu metu baigusiu aukštąjį išsilavinimą dirbo 3,3 tūkstančiai, tai dabar žemės ūkio specialistų su aukštojo išsilavinimu yra apie 11.000.

Moksleivija ir jų tėvai dažniausiai teisingai supranta liaudies ūkio poreikius, žino, kad reikia žmonių, sugebančių auginti duoną, gyvulius. Per praėjusį penkmetį į visų tipų žemės ūkio mokyklas mūsų rajono moksleivių įstojo 2,5 karto daugiau, negu pirmąsias praėjusio penkmečio metais. Šiandien jie sėkmingai dirba, kartu su savo tėvais. Tiesa, darbo sąlygos ne visuose rajono ūkiuose yra vienodos, nedarba.

o darbo organizavimo trūkumai, arba pasireiškiantys apsilaidimo faktai kartais sukelia jaunimui nenorą dirbti žemės ūkyje. Tačiau negerovės pataisomos. Tai laikini reiškiniai.

Rajono žemės ūkio produkcija sudaro 50 milijonų rublių vertės, kas penkmetį ji padidėja 14 proc., nors per tą laiką žmonių rajone sumažėjo. Vadinasi, nežiūrint blogų oro sąlygų ir darbo jėgos stokos, pagerėjus darbo organizavimu ir ūkių specializacijai, darbus mechanizavus, vis geriau darbo žmonės aprūpinami maistu.

Norisi pažymėti, kad lyginant su kitais rajonais, Anykščių rajono abiturientų dar per mažai stoja į kaimo profesines technikos mokyklas ir žemės ūkio technikumus, ypač į Sventionėlių ketvirtąją KPTM. Nedaug aštuonias klases baigusiu merginų pasirenka gyvulininkystės darbuotojų specialybes.

Dar per daug vienuoliktokų, net ir neturėdami tam gabumų, domisi romantiškomis, kūrybinio pobūdžio profesijomis. Dalis abiturientų dar pervertina savo gabumus, blaškosi. Pasitaiko, kad kasmet renkasi vis naują profesiją. Tokie dažniausiai neįstoja į jokią mokyklą, pavėluotai įsijungia į materialinių ir dvasinių gėrybių gamybą, nenori dirbti praktinio darbo. Valstybė patiria didelius nuostolius dėl kadro kaitos.

Dar blogiau, jei abiturientas stoja bet kur, neįsivaidmas specialybei, pritraukio, draugo paragintas ar verčiamas tėvų. Toks studentas dažnai mokslo nebaigia, arba baigęs pagal specialybę nedirba.

Dalis abiturientų nori dirbti. Tai sveikintina. Žmogus, išbandęs savo jėgas darbe, geriau supranta jo reikšmę visuomenai, atsiranda potraukis jam, o kartu galės mokytis ir įsigyti specialybę neakivaizdiniu būdu. Tik reikia nepamiršti, kad dėl darbo įgūdžių stokos iš pradžių abiturientai mažiau uždirba. Dar pasitaiko, kad jauni žmonės, nespėję pamėgti darbo, ima keliauti iš vienos darbinės į kitą, ieškodami geresnio uždario.

Renkantis darbą ar specialybę, būtina gerai apgalvoti ir tvirtai nuspręsti. Reikia pažinti save, kad profesijos rinkimosi motyvai būtų realūs. Stabtelėjime apsišprendimo kryžkelėje, giliai susimastykime, kad pasirinktume kuo teisingesnę kelią ir ne laikinai, o visam gyvenimui.

S. Kapčienė
Liaudies švietimo skyriaus
profesinio orientavimo
kabineto vedėja

Ka parodė apžiūra

Praėjusią savaitę vyko pagyvenusių žmonių šokių kolektyvų apžiūros rajoninis tūras.

Pasidžiaugti galima tik Traupio kultūros namų šokėjais, kuriems vadovauja Sigismundas Kuprys. Traupiečiams pripažinta pirmoji vieta. Šis kolektyvas neblogai pasirodė ir tarprajoniniame konkurse „Sustatysim gubeles“ Ukmergėje. Dabar traupiečiai ruošiasi tradicinei „Bėk, bėk, žirgeli“ šventei.

Kitų pasirodžiusių penkių rajono kultūros namų kolektyvų tebuvo pramokę tik po vieną programos šokį. Kal kurie, kaip ažuoteriečiai, burbiškėčiai, teatvežė tik po keturias šokėjų poras. Stebinti šokėjų pasirodymai, matėsi, kad dar labai mažai repetuoti, kad šokiai nepažįstami. Siek tiek išsiskyrė tik Andriūškio kultūros namų kolektyvas, vadovaujamas Aušros Zabelienės.

Viešintų, Debeikių ir Kavarsko kultūros namų darbuotojai net nesiteikė savo šokėjų atvežti į apžiūrą.

Pagyvenusių žmonių šokių kolektyvų apžiūros rajoninis tūras parodė, kad dauguma kultūros namų darbuotojų šiai apžiūrai buvo nepasiruošę.

V. Šiaučūnas
Anykščių kultūros rūmų
saviveiklinės kūrybos
skyriaus vedėjas

Lankėsi aktorius

Juostininkų aštuonmetėje mokykloje lankėsi aktorius Izidorius Petrikas. Jis moksleiviams perskaitė Vytauto Žilinskaitės pasaką „Robotas ir peteliškė“, „Kumeliuko kerštas“, taip pat ištraukas iš Vytauto Petkevičiaus knygos „Sieksnis Sprindžio vaikams“.

A. Kulbokaitė,
moksleivė

Pašarai — pieno gamybos didinimo pagrindas

Per paskutiniuosius trejus metus dėl nepalankių oro sąlygų pašarai buvo prastesnės kokybės ir to pasėkioje daugumoje respublikos ūkių sumažėjo pieno primilžiai.

Pieno gamybos padidinti jau iš pat ankstyvo pavasario reikia pradėti rūpintis pašarų asortimento gausinimu ir jų kokybės pagerinimu. Pašarų pagrindą vasaros laikotarpiui sudaro kultūrinės ganyklos ir papildomam šėrimui skirtos žaliųjų konvejerio kultūros bei nedidelės dalis koncentratų. Pagalvius ir vertingiausias žolės gyvuliai, kaip žinia, gauna kultūrinėse ganyklose. Todėl vienai sąlyginei karvei jų turi būti įrengta 0,3–0,7 ha (priklausomai nuo žolės derlingumo). Reikėtų, kad kultūrinėse ganyklose vyrautų žemaūgės žolės: iš ankštinių žolių — baltieji dobilai, o iš varpinių — pievinė miglė. Šių daugiamečių žolių sėklų turi prisilauginti patys ūkiai, nes sėklininkystės ūkiai dar nespėja priauginti reikiamo sėklų kiekio. Statistikos duomenys rodo, kad kultūrinės pievos bei ganyklos ir kitos daugiamečių žolės tedaras apima 1500–2000 pašarinių vienetų iš hektaro. Toks mažas daugiamečių žolių derlius savęs nepateisina. Juk grūdinės kultūros jau duoda apie 3000 pašarinių vienetų

iš hektaro, tai yra, beveik dvigubai daugiau, negu daugiamečių žolės. Viena iš būdų, kad daugiamečių žolės nepakankamai tręšiamos mineralinėmis trąšomis. Tuo tarpu Silutės rajono Rambynio tarybinis ūkis, kuris kasmet kiekvienam žolių hektarui įterpia apie 300 kg superfosfato, 200 kg kalio druskos ir 400 kg azotinių trąšų, iš 1 hektaro žolių gauna apie 3500 pašarinių vienetų.

Tyrimais nustatyta, kad 1 kg azoto, atiduotas grūdiniams kultūroms, tepadidina derlių 10–15 pašarinių vienetų, o toks pat kiekis azoto, atiduotas daugiamečioms varpinėms žolėms, jų derlių padidina 20–30 pašarinių vienetų, tai yra dvigubai daugiau. Šį dėsnį turėtų įsidėmėti ne tik ūkių agronomai, bet ir vadovai.

Pagal mūsų respublikos bei kitų respublikų duomenis daugiamečių žolės yra pats pigiausias pašaras. Pavyzdžiui, Dotnuvos eksperimentinio ūkio 3-ju metų tyrimais kultūrinių ganyklų 1 pašarinio vieneto savikaina 2,8 kap., daugiamečių žolių žaliųjų masės — 4,2 kap., šieno — 5,9 kap., kukurūzų žaliųjų masės — 5,3 kap., grūdų — 10 kap., pašarinių šakniavaisių — 30 kapeikių. Šie duomenys itikotinai rodo, kad daugiamečių žolės tiek kultūrinėse ganyklose, tiek kultūrinėse pievose bei

sėjomainų laukuose, gerai jas pataršus, duoda ne tik gausius derlius, bet ir pigiausio pašaro gyvulių ūkiui.

Baisogalos eksperimentiniame ūkyje 6-rių metų tyrimo duomenimis nustatyta, kad drenuotoje kultūrinėje ganykloje žolės derlius per gegužės mėn. gaunam apie 40 ir birželio mėnesį — apie 30 procentų, liepos, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais tik po 10 procentų žolės metinio derliaus. Tręšiant papildomai azotinėmis trąšomis po antro, trečio ir ketvirtą nuganymo, žolės derlius kultūrinėje ganykloje pasiskirstė šiek tiek vienodžiau.

Kol dar mažai turime laisvųjų kultūrinių ganyklų, rugpjūčio, rugsėjo mėnesiais galvėjams trūksta žolės. Šiam laikotarpiui papildomam gyvulių šėrimui reikia sudaryti taip vadinamą žaliąjį konvejerį. Tinkamiausias žaliųjų konvejerio kultūros yra vikių-avižių arba peliūškų mišiniai, sėjant trimis terminais (IV. 25–30; V. 15 ir V. 30). Pagal Zemdirbystės instituto tyrimo duomenis sėjant 1 ha vikių 50 kg ir avižių 180 kg arba vikių — 120 ir avižių — 120 kg buvo gauta iš 1 ha daugiausia virškinamųjų proteinų (600–700 kg) ir (5000–6000) pašarinių vienetų. Nelurint vikių sėklos, reikia sėti grynus avižus, sėjant 1 ha — 240 kg avižių, bet reikia tręšti azotinėmis trąšomis, duodant 1 ha 180 kg azoto.

Kurioje vikių-avižių išsivystymo fazėje karvės daugiausia suėda pašaro? Baisogalos eksperimentiniame ūkyje buvo atlikti tyrimai. Mišinį nupjovus peliūškomis dar nepažydus, karvės suėdavo 91,2 proc. pašaro, o šeriant jau pradėjusiomis žydėti peliūškomis, ėdamumas nukrito iki 87,4 proc. Pašaro nuostoliai dar labiau padidėjo, kai karvės gaudavo peliūškas, kurios baigė žydėti (buvo suėdama tik 83,6 proc.). O esant pilnam grūdai, tesuėdavo 63 proc. Tuomet sumažėjo ir primilžiai — 2–3 kg per parą. Reikalus labai paprastas. Peliūškomis esant butonizacijos stadijoje, augalai teturi 3,44 proc. medienos, o viename pašariname vienete būna 115 g virškinamųjų proteinų. Tuo tarpu avižoms ir peliūškomis esant grūdų formavimosi fazės, medienos kiekis padidėja iki 8,4 proc., todėl mišinį karvės ėda nenoriai.

Trūkstant vikių-avižių mišinio sėklų, papildomam galvijų šėrimui galima prisilauginti kukurūzų žaliųjų masės. Kukurūzai sėjami žaliame pašarui: pirmą kartą obeilims žydint, antrą kartą po 2 savaitių. Kukurūzų sėjama 1 ha 75–100 kg kondicinės sėklos.

A. Dučinskas
Žemės ūkio mokslų
kandidatas

Kasdien po 8–10 tonų agurkų, svogūnų ir kitokių žalumynų tiekia klaidėdžiams Tauragės daržininkystės tarybinio ūkio šiltnamių kombinato darbuotojai.

NUOTRAUKOJE: daržininkė Z. Liškienė ruošia parduotuvioms šviežių agurkų siuntą.

B. Aleknavičiaus
(ELTA) nuotr.

KOLEKTYVINIS
DARBAS

Neslopinkime jauno žmogaus aktyvumo

Visą žmogaus didingumą sudaro ne tai, ką jis turi prigimties, o tai, ką jis pats iš savęs padaro.

Mūsų kasdieninis gyvenimas taip šoktelėjo: kiek gražiau, didingiau dalykų mus supa — naujos gamyklos ir gyvenamųjų namų kvartalai, šviesūs mokyklų ir kultūros namų rūmai, didingos parodulės ir gerai mechanizuotos fermos, traktoriai ir kombainai, automobiliai ir šaldytuvai, televizoriai ir tūkstankiai knygų, koncertai ir festivaliai. Kokie tai aukštieji ekonominiai ir kultūriniai laimėjimai, tapę mūsų kasdienybe. Tačiau šiame šviečiame fone išryškėja ir akis badančios negerovės: varlotiška moralė ir chuliganizmas, girtavimas ir abejingumas, susvetimėjimas ir vidinės kultūros stoka.

Ir vis tik patį didžiausią nerimą turėtų kelti jauno žmogaus susitaikymas su blogiu. Abėjingumas. Mokyklos suole jaunuolis, rodos, buvo nepakantus melui, kompromisams su sąžine, karjerizmui, demagogijai, veldmainystei, neprincipingumui, o va, peržengęs mokyklos slenkstį, ima ir praranda šias puikias moralines savybes. Mokytojus be galo jaudina, kai jaunas žmogus išmoka praieiti pro daromas niekšybes, užima nesikišimo poziciją.

Štai gabus abiturientas atėjo į gamyklą, pateko į girią brigadą, rodą visiems pavzdžiui. Kitas atėjo į kolūčio mechanines dirbtuves, kurios kasmet laimi apžiūrose prizines vietas, yra giriamos. Abu jie gauna globotojus, gerus darbininkus, nei nusilpnėjusius. Abiejų globotojai lyg susitarę moko savo auklėtinius: išmok prisiderinti prie darbo drabužių ir prie viršininkų, nes tas mus tokia tvarka, virtusi nerašytu įstatymu. Jaunuoliai greitai pastebi, kad daug kas šioje brigadoje ir mechaninėse dirbtuvėse negerai: sakysime, per daug patalpinama, nesąžiningai

elgiamasi, net sukčiaujama ir piktnaudžiaujama.

Abiturientai, buvę mokykloje aktyvistais, neišveria, pradeda protestuoti, ir... apšaukiami nesugyvenamais egoistais, besikišančiais, kuriems nepriklauso. Ar tai gerai?

Mes, mokytojai, galvojame, kad tokia tendencija, kai neleidžiama jaunam žmogui aktyviai dalyvauti kolektyvo gyvenime, kai neleidžiama, nesuvalgiusiam pūdo druskos, išsakyti savo nuomonę, demonstratyviai nesiskaitoma su juo, užmuša tas vertybes, kurias mokytojai taip kantriai puoselėjo literatūros, istorijos, kitų dalykų pamokose, užklausinėje veikloje.

Mes prieš tai, kai už tylią prirašom darbai, padidinamos premijos, kai už nuolankumą atsidėkojama pagarba.

Mokykla, išleisdama į gyvenimą jaunuolį, nekartoja liaudies rašytojo Juozo Balutisio „Parduotų vasarų“ motinos žodžių: „Žiūrėk, sūneli, klausykis ten visų. Būk mažesnis už aguonos grūdėlį, niekam nešok į akis. Ar batvinių mažiau išsėrėsi, ar kupron kas niūktels — tu tylėk... tylėk prieš visus. Kai labai jau neliksma pasidarys, paraudok vienas kur tvarto kertelėje, ir gana...“. Paraudoi sau, ir vėl tylėk, vėl žiūrėk, kaip duondaviui įtikti, paklausyti jo...“.

Mokykla leidžia į gyvenimą aktyvų žmogų, sugebančį vertinti gyvenimą iš klasių pozicijų, mokantį pastebėti ir kovoti su dar natsitinkančiu blogiu. Tik gaila, šias, pasakvėliau, labai puikias jaunų žmonių savybes gyvenime mėgsta ne vienas slopinti, o ne skatinti, puoselėti.

Mokytojai nesutinka su pamokymais: „...būk mažesnis už aguonos grūdėlį“. Mes sakome: būk teisingas,

tiesus, draugiškas, pats padėk silpnesniui ir neleisk, kad jis skriaustų kiti, turtink gėrybes ir neleisk, kad jomis naudotųsi tie, kuriems nepriklauso.

Štai jauna bufetininkė pirmais darbo metais išsėsdavo, kai jai pirkėjas pastumdavo gražos kapeiką: „Si kapeika jums priklausol“. Po metų jau užmiršdavo gražinti dešimt, dvidešimt kapeikų, paskui „išmoko“ negražinti ir rublio, trijų... Kodėl įvyko tokia metamorfozė? Buvo sąžininga vidurinė mokyklos mokinė, aktyvi komjaunuolė, šviesių įsitikinimų mergina. O gi todėl, kad praktiniame gyvenime draugės savo neigiamu pavyzdžiu patraukė. „Negražinsi kapeiką — per dieną tau dešimt rublių liks, per pamainą — šimtinę sutaupysi“. Kartą pabandė, kitą — sekasi... rubliai plaukia. Ir sukliaujamas virto gyvenimo norma.

Paskui buvusi mokinė ėmė puikuotis prieš klasės vadovę importiniu paltu, rankinuku: „Žinole, jūs, mokytojai, dideli idealistai... gyvenime viskas kitaip“. Dar po metų klasės vadovė kalba teisme liudytoja: „Netikėjau, kad mūsų Marytė, mūsų pasididžiavimas taip galėjo pasielgti!“.

Pasidomėkime tu kolektyvu gyvenimu, kuriuose jaunimas suleidžia gilią sveiką šaknis ir pastebėsime, kad čia nuo pirmų žingsnių jaunuolis įtraukiamas į aktyvų kolektyvo gyvenimą. Jį moko ne tik dirbti, bet leidžia jam būti aktyviam visuomeninėje veikloje. Jis dalyvauja kovoje su trūkumais, sustingimu, nerūpestingumu, kietaširdiskumu. Jo ne tik neslopina, bet visi palaiko jauno žmogaus energingumą, įžvalgumą, jį dar padrasina, reikšia jam pagarbą už jaunuolišką ryžtą, žinoma, ir pamokos, kad nešaudytų iš patrankų į žvirblius.

Jaunas žmogus, atėjęs iš mokyklos, nereikalauja globos, jis pakankamai savarankiškas, jis reikalauja sąlygų, kuriose išsiskleistų jo suge-

bėjimai, reikalauja geros dirvos, kurioje galėtų suleisti tvirtas šaknis.

Kai tokių sąlygų nėra, jis ima maištauti. Bemaštaudamas pasimeta, netenka pasitikėjimo savimi, užmušamas jo orumas. Prasideda riedėjimas į pakalnę.

Sociologai, tyrinėję vidurinės mokyklos auklėtinių adaptaciją darbo kolektyvuose, priėjo išvadą, kad geriausiai pritaupa prie kolektyvo tie jaunuoliai, kurie dirba komjaunimo brigadose. Čia niekas neslopina jų savarankiškumo, leidžia pasireikšti komjaunuoliškame darbe, čia vyksta sveikas pilnakraujis lenktyniavimas. Jie lyg savo brigados šeiminkai.

Mažas vaikas sako: „Aš pats!.. aš pats apsiirngsiu... aš pats prausiusiu... aš pats padarysiu. Mokykla stengiasi visomis galėmis puoselėti vaikų savarankiškumą. Turėtų ir darbo kolektyvuose globotojai negloboti trokštančių būti savarankiškais, bet ugdyti savarankiškumą, toliau puoselėti aktyvios gyvenimiškosios pozicijos savybes, o nemokyti: „Prisitaikysi prie darbo draugų, prie viršininkų, mokėsi daug ko nematyti, daug ką nutylėsi — būsi gerbiamas“.

Jaunimas šėšta ne iš „gero gyvenimo“, ne todėl bėga iš vieno kolektyvo į kitą, kad jaunas žmogus bijo sunkumu, neįpratęs intensyviai dirbti, bėga todėl, kad neįsitvirtina jaunas žmogus, kad nemato ir neįaučia pagarbos, dažnai net lygiatėsiškumo. Jeigu vaikas matys, kad darbe jis išaugęs geru meistru, savo dalyko žinovu, jeigu jo „aš“ gerai išsivertins, nebėgs iš to kolektyvo, kaip sunku jam bebūti, kokias sudėtingas kliūtis reikėtų įveikti.

Jauno žmogaus geru būti nepriversime, jam tik galima sudaryti sąlygas, iš kurių kaip iš pumpuro pavasarį išsiskleidžia puikus žiedas, taip išsiskleistų jauno žmogaus sugebėjimai, dorovinis tvrumas, žmogiškasis didingumas.

Juozas Danilevičius
Mokytojas

DARŽELIS IR ŠEIMA

Vaikų darželyje miego laikas. Kol mažyliai miega, auklėtoja rašo dienos darbo ataskaitą, gamina naują priemonę kūrybiniam žaidimams, peržiūri vaikų darbus, tariai su kitomis auklėtojomis dėl Audrūtės ir Arūno nesėkmių pamokėlių metu arba kodėl Vytukas dažnai skriaudžia kitus.

Vaikas — jūdrus, smalsus, jautrus. Jis reikalauja dėmesio, šilumos, pagarbos. Jis labai gerai jaučia, kas su meile ir šiluma rūpinasi juo.

Niekas žemėje nereikalauja tiek daug kantrybės ir ištvermės kaip vaikai. Darželio auklėtoja kasdien dalija svetimiems vaikams meilę ir šilumą, kuri grąžinama vaikų šypsniu, geru elgesiu, stropiai atliktu darbu.

Ar visi tėvai pakankamai domisi savo vaikų veikla darželyje? Pusė vienos grupės vaikų darželio tėvų domisi tik tuo, kaip vaikai valgo, 14 proc. — kaip miega, 31 proc. domisi vaikų žiniomis, elgesiu, o likusieji niekuo nesidomi. Gydytoja su kartėliu kalbėjo, kad tėvai pergyvena, jog vaikas blogai valgo, per mažai priauga. Tačiau mažai arba visai nesirūpina vaiko protiniu vystymusi.

Mes nepaprastai džiaugiamės, jog vis labiau klesti mūsų gerovė. Tačiau stebėdami materialinį turtėjimą, ne visada pastebime, kad būtu rūpinamasi šeimos narių idėjiniu, moraliniu, kultūrinu turtėjimu. Neretai užsi-sklendžiama nuo visuomenės rūpesčių. Namai tampa privačiu šiltnamiu. Jame auga vaikas. Kas iš jo bus, nesunku numatyti. Tikriausiai turės vargo ir mokytojai, ir patys tėvai, ir ta organizacija, kurioje jis užaugęs dirbs. Reiktų rimtai susimąstyti, ar pilnuose komforto mūsų namuose be skauso, sočiaus maisto, be gražių drabužių vaikai randa ir dvasinio peno, ar jiems diegiama pagarba ir meilė darbui, žmogui?

Be tėvų pagalbos vienos

vaikų darželio auklėtojos nepasiekę geresnių mokymo auklėjimo rezultatų. Turime nemažą tėvų, kurie domisi darželio gyvenimu, vykdo auklėtojų prašymus, neprie-kaistingai moko ir auklėja savo vaikus; patys yra nuolatiniai darželio pagalbininkai. Tačiau džiaugtis galima ne visais.

Artėja vasaros atostogos, jų laukia visi suaugę ir maži. Tačiau kai kurie vaikai jų nesulaukia. Daug mūsų įstaigos lopštelinio amžiaus vaikų neatostogauja tėvų eilinių atostogų metu.

Norisi priminti LTSR Ministrų Tarybos 1980 m. sausio 18 d. potvarkį. Jame nurodyta: „Leisti tėvams arba juos pakeičiantiems asmenims imti vaikus iš ikimokyklinių įstaigų vasaros laikotarpiui (75 dienoms) jų poilsui už miesto organizuoti, nepriklausomai nuo to, kada tėvai arba juos pakeičiantys asmenys atostogauja. Šiam laikotarpiui vaikui paliekama vieta ikimokyklinėje įstaigoje, o mokėtis iš tėvų neimamas“.

Visi tėvai nori, kad jų vaikai išaugtų turtlingomis asmenybėmis, būtų gerbiami, visuomet be galo reikalingi, laimingi. Todėl nevenkime su jais bendrauti nuo pat kūdikystės. Žmogų prie žmogaus traukia dvasinio gyvenimo poreikis. Vaikui reikia dvasiškai bendrauti su suaugusiu, labiau patvirsu artimu žmogumi. Tik bendraudami mažas ir didelis žmogus tampa vienminčiais, jeigu pasiekiamas toks dvasinis sąlytis, kai narpliodami sudėlingas gyvenimo problemas, jie kartu išgyvena neapykantą blogiui ir žaviš gerui, pamiršdami, kad vienas auklėja, o kitas yra auklėjamas, visuomenės idealai tampa pačios asmenybės vertybėmis.

El. Zekonienė
Anykščių miesto vaikų
loplėlio-darželio Nr. 1
vedėja.
B. Ermolavičienė,
metodininkė

PRISIMINIMAI APIE MOKYTOJUS

Gal kiekvienas žmogus, pragyvenęs nemažai metų, mintimis sugrįžta į jaunystę ir joje ieško gražių prisiminimų.

O kaip malonu prisiminti buvusius gerus mokytojus. Man autoritetu buvo ir išliko visam gyvenimui istorijos mokytoja. Ji niekada nekalbėdavo pakeltu tonu, nesibardavo, bet iš jos dvelkė kažkokia vidinė jėga ir ji mus valdė savo žvilgsniu. Susitikdavo žvilgsniai ir jau suprasdavome, kad įspėja ar padrasina. Dalyko žinojimą visada vertino teisingai, bet nesistengė prirašyti blogų pažymių. Kartais neparašydavo net trejeto ir tuo priversdavo išmokyti penketui, nes gėda buvo nemokėti jos pamokos. Pamokas sugebėjo taip vesti, kad klasėje būdavo tokia tyla, jog girdėjosi verčiamo knygos lapo šlamėjimas, o ir lapą atversti stengėmės kaip galima tyliau. Visam laikui atmintyje išliko istorijos rašomieji darbai. Tai buvo patriotinio jausmų ugdymo pamokos.

Daug gražių auklėjimo valedėlių pravedavo atskirai mergaitėms, skiepydama tvirtos moralės principus ir gražaus elgesio taisykles. Šią mokytoją aš visur sekiau ir norėjau būti jai panaši, savo gyvenime troškiau visas jos būdo savybes pakartoti. Labai daug ko mus išmokė ir lietuvių kalbos mokytojas. Jis mokė ne vien tik lietuvių kalbos rašybos taisyklių, bet įpratino skaityti knygas, pasirenkant pačias geriausias, o skaitant užsirašinėti gražiausias mintis. Taip pat išmokė mylėti gimtąjį kraštą, domėtis savo tautos praeitimi, rinkti tautosaką. Pamokų metu surasdavo progų pakalbėti apie dvasines žmonių vertybes. Dažnai svečiais mokiniai buvo jo bute.

Šio mokytojo dėka ne tik-tai išmokau skaityti ir mylėti knygas, bet vėliau stengiausi savo asmeninėje bibliotekoje sukaupti vertingų knygų. Bet skaudžiai pergyvenau, kai, nupirkus Lazdynų Pelėdos ir Zemaitės ra-

tų knygas, mano dukra pareiškė, kad be reikalo pirkinėju tokias knygas, kas jas skaitys, esą daug vertingesnių užsienio rašytojų knygų. Pasidary aišku, kad aš pati ir mokytojai kažko nepasakome apie savo kalbos grožį, savo krašto rašytojus.

Gamtos mokytoja mokė mus mylėti visus augalus, gėles, medžius. Kai išsivedavo pavasarį į laukus ir miškus, praktiškai supažindindavo su daugybe augalų, apie kuriuos mokėmės iš vadovėlių. Mus išmokė sodinti medžius ir nelaužyti ne tik-tai šakų, bet ir lapo be reikalo neskinti.

Šių mokytojų žodžiai neveltui buvo kalbėti, jie rado atgarsį mūsų širdyse ir ten pasiliko visam gyvenimui. Liaudies išmintis pasitvirtino: „Ką pasėsi, tą ir pjausi“.

Be štai vieną rudenį į mūsų mokyklą atvažiavo naujas mokytojas. Paskui jį atkeliavo pasakojimų apie jo neigiamus darbelius, nors atstumas nuo ankstyvesnės mokyklos buvo nemažas.

Greitai ir mes patys pastebėjome šio mokytojo savybes. Mokinius jis sugrupavo į savo draugus ir priešius. Vieniems rašė gerus pažymius ne pagal nuopelnus, kitiems rodė savo galią. Nors jis dėstė tik fizinio lavinimo ir piešimo dalykus, bet dvejetų negailėjo rašyti net metiniam pažangumo pažymėjime. Su malonumu pridėdavo savo dalyko dvejetą, kad mokinys liktų antriems metams. Vieni mokiniai verkė, kiti negražiais žodžiais vadino, o dar kiti nustebę dairėsi į tokius iki šiol negirdėtus ir neregėtus dalykus.

Papasakojau šiuos senus prisiminimus apie savo buvusius mokytojus, norėdama atkreipti dėmesį į tai, kad visais laikais buvo puikūs mokytojų ir tokių, kuriems gal nereikėjo būti mokytojais. Nepamirškime V. Su-chomslinskio žodžių: „Kiekvienas tavo poelgis atsispin-di kituose: neužmiršk — šalia tavęs žmogus“.

O. Venckienė

Mane domina viskas.

J. Junevičiaus nuotr.

MOKSLEIVIŲ TRIJŲS ĮVERTINIMAS

Svenčionių vaistažolių farmacijos fabrikas vienintelis Tarybų Sąjungoje gamina gydomųjų arbatų mišinius. Per metus čia perdirbama 550—600 tonų daugiau kaip 100 pavadinimų vaistažolių. Gydomųjų mišinių ir viena- rūsijų fasučių per metus pagaminama daugiau kaip 5 milijonus vienetų.

Paskutiniai X-ojo penkme- čio metai mūsų fabrikui bu- vo įtempto darbo, rūpestių, laimėjimų metai. Inoringos praėjusių metų klimatinės sąlygos kėlė rūpestį, kaip įvykdyti ne tik gamybines užduotis, bet ir vaistažolių paruošų planą. Į vaistažolių paruošų darbą aktyviai įsi- jungė respublikos mokslei- viai, kurie surinko ir prista- tė į vaistines ar paruošų punktus 134 tonas, per penk- metį — 515,5 tonos įvairių vaistažolių.

Susumuoti 1980 metų vais- tažolių rinkimo ir auginimo konkurso tarp respublikos mokyklų rezultatai. Prizines vietas užėmė 31 bendro la- vimo mokykla. Jos yra ap- dovanotos pinigineis pre- mijomis, garbės raštais. Bu-

vo skirtos dar ir 48 paskati- namosios premijos. Premi- juoti ir aktyviausi respubli- kos vaistažolių rinkimo ir auginimo mokyklų sklypuose organizatoriai bei propago- tojai.

Anykščių rajono mokslei- viai surinko 330 kg vaista- žolių. Tai palyginti nedau- g. Tačiau Dabučių aštuonmetės mokyklos mokiniai, vadovau- jami pedagogų, surinko net po 470 gramų kiekvienas. Už tai jie premijuoti paska- tinamąja premija.

Dėkojame darbuotojams, tikimės, kad ir kitos rajono mokyklos šįmet pasistengs ir kiekvienas mokinių surinks ne mažiau kaip 500 gramų vaistažolių. Vaistažolės iš jų supirks rajono vaisti- nės, ten sužinosite ir 1981 metais renkamų vaistažolių asortimentą.

Vaistažolių rinkimo ir au- gimo konkursas tęsiasi. Sekmės jums, jaunieji tal- kininkai ir organizatoriai.

R. Gyltė
Svenčionių vaistažolių farmacijos fabriko plano ekonominio skyriaus viršininko pavaduotoja.

Anykštėnams dainuos J. Jocy

Lietuvos ir broliškų res- publių koncertų salėse, ele- tro bangomis, iš žydriųjų ek- ranu, žemdirbių bei žvejų auditorijose pastaruoju me- tu dažnai skamba sodrus, galingas Lietuvos TSR val- stybinio akademinio operos ir baleto teatro solisto J. Jocio balsas. Dainininko koncertų programose ryškios trys pagrindinės kryptys: operų ar- tijų, rusų autorių — dau- giausia P. Čaikovskio, S. Rachmaninovo — vokaliųjų operų bei lietuvių kūrėjų har- monizuotų liaudies dainų in- terpretacija. Klausytojai na- mėgo solisto majestatišką Filipa, guvų Fijeską, šmaikštųjį Don Bazilią, ge- rai žinomus, ne kartą girdė- tus P. Čaikovskio ir S. Rach- maninovo romansus, kandžia- satyra pulsuojančią M. Mu-

sorgskio „Daina apie blusą“. Tarptautinio konkurso lau- reato J. Jocio pasisekimo lai- das — ne tik gerai apmasty- ta programa ar galingas, nuikiai valdomas bosas. Ar- tistui būdingas ir nuikis sceninis iudėsvs, charakterin- ga mimika, gestai, nadedan- tės atskleisti, parodyti mu- zikos mintį.

Anykštėnams — dainu my- lėtojus J. Jocio rečitali pa- kviesime balandžio 21 dieną. Operos solistas padainuos pluoštą harmonizuotų lietu- vių liaudies dainų, Dž. Ver- džio, Dž. Rosinio operų ari- as ir, be abejonės, pažers P. Čaikovskio, S. Rachmani- novo vokalinės kūrybos per- liukus.

Gintaras Burba
Lietuvos TSR valstybinės filharmonijos reklamos skyriaus vvr. redaktorius

MIŠKO ETIUDAI

SLANKOS

Vakaras kvepia pumpurais, šviežios žolės žalum. Už sprogstančio, jau žalsva migla besigaubiančio beržų- no blykšta ir gėsta nusilei- dusios saulės purpurais. Į besimainančius vakaro gai- sus, į šitą liepsnojančių spal- vų verdę atsiremia miško proskyna.

Tirštėja prieblanda. Negir- dimai gula šešėliai ant juo- dai veidrodžio miško balų vandens. Paskutinį kartą švilpteri, suulba strazdas, dar viena, ko gero pačią vingriausią trėlę pasiūnia- aleinančiai nakčiai liepsnelė, ir stoja tylu, ramybė. Tik garsiau nei dieną ima klegė- ti tamsa prisidengęs miško upokšnis.

Umai kažkur aukštai, virš medžių, lyg iš pačių sule- mu atsklinda keisti garsai. „Kvorr-kvorr-kvorr“. Prolar- piais į tą „kvorr“ įsiterpia kone metalinis „psip“, tarsi kažkoks trumpas signalas eleryje ar elektros iškrovą palydintis spragtelėjimas. Tie garsai artėja — virš miško skrenda plasnaja paukščiai. Vienas, antras, trečias... Tamsūs paukščių siluetai nu- plaukia nubanguoja virš me- džių, pasuka išilgai proskv- nos, neria į paskutinių gai- su raudoni, į pro sulemas žioruončią nueinančio va- karo tolumą. Kurį laiką tylu, bet netrukus vėl šmėkšteli paukščio šešėlis, vėl šaukia „kvorr-kvorr-kvorr“.

Tai traukia slankos. Atsar- gūs ir štai mažai pastebi- mi paukščiai lėmstant pakyla iš eudumų, apskrenda ret- miškius, laukyme po laukų- mės, plasnaja viršum beržų- nų, drebulynų, bene atsi- lieps plonu švilpiančiu bal- su draugės.

Atsiliups, — tada jau paukščių pora nardys iki išnakti, nu tamsėliu dan- gaus skliautu, ligi apdujimo plasnų, kol ansvaigė nuo pavasario nakties nupuls į

temę, į gimtą, kažkada juos pradėjusį mišką.

TEKA SULA

Nevienodas ir medžių liki- mas. Šitie alksniai nesulau- kė pavasario. Liko tik iš tolo it žaidos raudonuojančios kelmiai. Slapi, aplekę žemės syvais. Saknys gyvos, jos, ko gero, dar nenutuokia, kad jau nėra kamieno, šakų, vir- šinės. O gal — priešingai, pajutusios medžio tragediją, stengiasi iš paskutiniųjų, kad kelmiai atžaloms atgim- ty... Nenoriai ir sunkiai pa- kyla nuo kelmų mašalai, ma- tyt, apgirtę nuo aitrios alks- nių silos.

O į šitą augalotą, palin- kusį Latvijos pakrantės ber- žą ne pjūklų ar kirviu kėsin- tasi. Jo kamieną aštriais dantimis apkapliavo bebras. Kone iki pat šerdies prasi- graužė. Iš nematomų suža- loto medžio arterijų plūsta, lašuoja skaidrus beržo krau- jas. Prie kamieno šlapia žė- mės, šlapios skiedros.

Rasoją atvira, didelė ber- žo žaidža. Kaupiasi, didėja vaiskesni už kirstolą lašai. Juose atsispindi šniokšti La- tava, liepsnasparnio dilgėli- nuko plazdėjimas, anapus kranlo nusvarinusį šakas eglų žalumą, žibuoklių me- lis. Kapsi lašai, lyja sula į pakistą delną. Ji vos vos salsva, kvepianti beržu, pa- vasariškai gaivi.

Greta beržo augančiame alksnyje garsiai ir liūdnei cinksi pilkoji pečialinda. Tarsi ji skaičiuotu beržo kraujo lašus. Ima skaičiuoti, bet susimaišo ir vėl pradeda iš naujo.

Teka sula, tvinksi medžių kamienuose. Zvelgiu į su- žeidą, lėtai mirčiai nasmerk- to beržo viršūnę. Ji liūdnei linguoja, tarsi atsivėikina su daug pavasarių siekta žyd- ryne, su mišku.

MIŠKO AKYS

Siandien nuotaika tokia, kad norisi sveikintis su kiek- vienu medžiu, pavasarinę gė-

le, paukščiu, boruže... Siandien miškas žvelgia į mane mėlynomis žibuoklėmis. Šyp- soti medumi kvepiančiais šalpusniais. Gelsvais žirgi- niais skambina ir raudono- mis kibirkštelėmis mirksi žy- dintys lazdynai. Virš švel- niapūkių „kačiukais“ pasi- dabinusio, iš tolo lyg stam- biais sidabrinės rasos lašais nusagstyto karklyno skarde- na ką lik parsikridusi lieps- nelė. Jos giesmė tokia skam- bi, tokia pakili, kad lyg vil- nis supa ir plukdo į nežino- ma toli...

O šita šilagėlių laukymė! Linguojanti švelniais tarsi iš rasos išplaukusiais žiedais. Pracitum pro šalį, nepažvelg- tum į ją, atsisakytum tyro džiaugsmo. Kiekviename la- me pusiau pravirame slėpi- ningame žiede, pačiame vio- letinės taurės dugne blyksi mažutė proaušrė.

Zvelgia į mane miškas sa- vo paukščiais ir gelėmis, vi- sa savo gyvastimi. Jaučiu į mane įsmeigtas matomas ir nematomas akis. Pro sprogs- tančius medžius, besikelian- čius žolynus slapta slebi ma- ne miško akys. Smalsiai ir išgastingai slebi, kur eisiu, kur pasuksiu, ar nieko nenu- skriausiu.

PRO ZALĄ ARKĄ

Beržvno lapai jauni, skais- čiai žali ir skambūs. Aikšte- lės raibos nuo šešėlių ir aidžios nuo žalio gausmo.

R. Vygandas

Redaktorius ST. VINCIONAS

Gyventojų dėmesui

S. m. balandžio mėn. 21 d. Anykščių miesto gyven- tojų karvės bus tiriamos tuberkuliozės ir bruceliozės at- žvilgiu.

1. Anykščių veterinarijos stotyje nuo 8 iki 9 val.
2. Geležinkelio stoties rajone nuo 9,30 iki 10,30 val.
3. J. Biliūno gatvės gale nuo 10 iki 12 val.
4. Vienybės gatvės gale nuo 12,30 iki 13,30 val.

Piliečiai, laikantieji šunis ir kates, vakcinacijai prieš pasitulię privalo prisitaisyti:

1. Anykščių mieste į Veterinarijos stotį 20—24 die- nomis nuo 9 iki 19 val.
2. Kavarsko mieste į Apylinkinę vet. ligoninę 20—24 dienomis nuo 16 iki 19 val.
3. Troškūnų mieste į Apylinkinę vet. ligoninę 20—24 dienomis nuo 16 iki 19 val.

Gyventojai, nepristatę gyvulių, bus baudžiami TSRS vel. įstatuose numatyta tvarka.

R. Augustinas

Anykščių rajono veterinarijos stoties viršininkas

„Lenino keliu“ kolūkiui reikalingi vairuotojai, pagei- dautina viengungiai.

Kreiptis į kolūkio valdybą.

Gydytojui BRONIUI PALIONIUI Tegu nuosirdūs užuo- jautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mi- rus mylimam tėveliui.

reikiame nuosirdžią užuojautą. „Gintaro“ kolūkio fermų vedėjai

NIJOLEI JUKONIENEI Liūdesio valandą, mi- rus mylimam tėveliui, reikiame nuosirdžią užuojautą. BGAK administraci- ja ir profsąjunginė organizacija

BRONIUI PALIONIUI Reikiame nuosirdžią užuojautą dėl brangios motinos mirties. Anykščių m. J. Biliū- no gatvės namo Nr. 16 III laiptinės gy- ventojai

BRONIUI PALIONIUI Dėl mylimo tėvelio mir- ties reikiame nuosirdžią užuojautą. Anykščių m. Vairuo- tojų gatvės namo Nr. 5 IV aukšto gyvento- jai

VALENTINUI ir JONUI TALACKOMS Dėl mylimo brolio mir- ties reikiame nuosirdžią užuojautą. Vyno pramonės ga- mybinio susivienijimo „Anykščių vynu“ ad- ministracija, profsą- junginė organizacija ir bendradarbiai

BIRUTEI ZILIENEI Dėl mylimo tėvelio mir- ties reikiame nuosirdžią užuojautą. Anykščių m. Vairuo- tojų gatvės namo Nr. 5 IV aukšto gyvento- jai

NIJOLEI JUKONIENEI Liūdesio valandą, mi- rus mylimam tėveliui, reikiame nuosirdžią užuojautą. BGAK administraci- ja ir profsąjunginė organizacija

BRONIUI PALIONIUI Reikiame nuosirdžią užuojautą dėl brangios motinos mirties. Anykščių m. J. Biliū- no gatvės namo Nr. 16 III laiptinės gy- ventojai

BRONIUI PALIONIUI Dėl mylimo tėvelio mir- ties reikiame nuosirdžią užuojautą. Anykščių m. Vairuo- tojų gatvės namo Nr. 5 IV aukšto gyvento- jai

VALENTINUI ir JONUI TALACKOMS Dėl mylimo brolio mir- ties reikiame nuosirdžią užuojautą. Vyno pramonės ga- mybinio susivienijimo „Anykščių vynu“ ad- ministracija, profsą- junginė organizacija ir bendradarbiai

BIRUTEI ZILIENEI Dėl mylimo tėvelio mir- ties reikiame nuosirdžią užuojautą. Anykščių m. Vairuo- tojų gatvės namo Nr. 5 IV aukšto gyvento- jai

NIJOLEI JUKONIENEI Liūdesio valandą, mi- rus mylimam tėveliui, reikiame nuosirdžią užuojautą. BGAK administraci- ja ir profsąjunginė organizacija

BRONIUI PALIONIUI Reikiame nuosirdžią užuojautą dėl brangios motinos mirties. Anykščių m. J. Biliū- no gatvės namo Nr. 16 III laiptinės gy- ventojai

BRONIUI PALIONIUI Dėl mylimo tėvelio mir- ties reikiame nuosirdžią užuojautą. Anykščių m. Vairuo- tojų gatvės namo Nr. 5 IV aukšto gyvento- jai

VALENTINUI ir JONUI TALACKOMS Dėl mylimo brolio mir- ties reikiame nuosirdžią užuojautą. Vyno pramonės ga- mybinio susivienijimo „Anykščių vynu“ ad- ministracija, profsą- junginė organizacija ir bendradarbiai

Nuosirdžiai užjau- ONA KARVELIENE, motinai mirus. Gavėnavičiai, Rinke- vičiai, Mameniškiiai, Karpovai, Medėšos

Mirus mylimam mamy- tel, reikiame nuosirdžią užuojautą gydytojui BRO- NIUI PALIONIUI. Anykščių rajono me- dicinos darbuotojų pirminė partinė orga- nizacija

Nuosirdžiai užjaučiame VALENTA TALACKĄ, staiga netekus mylimo brolio ANTANO. Kalibatai, Luščiaus- kai, Kežioniai, Buter- levičiai, Žiluliai

ONUTEI KARVELIENEI Gilaus liūdesio valan- dą, mirus mylimam mamy- tel, gilia užuojautą reiš- kia Velkinai, Sumilinė, Stroliai, Grybal, Bie- lauskai.

NIJOLEI JUKONIENEI Tegu nuosirdūs užuo- jautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mi- rus mylimam tėveliui. Anykščių m. J. Biliū- no gatvės namo Nr. 8 IV laiptinės gyven- tojai

Tragiškai mirus ARVI- DUI JUSKAI, nuosirdžiai užjaučiame JUSKŲ šei- mą. Staškūniškio tarybi- nio ūkio administra- cija

„Gintaro“ kolūkio bu- halterijos darbuotojai reikiame nuosirdžią užuo- jautą BIRUTEI ZILIE- NEI, jos mylimam tėve- liui mirus.

Mirus Didžiojo Tėvynės karo dalyviui DIMITRI- JUI PECKO, reikiame nuosirdžią užuojautą ve- lionio šeimai ir artinie- siems. „Aušros“ kolūkio val- dyba

Anykščių rajoninio ga- mybinio susivienijimo ad- ministracija ir profsąjun- gos komitetas nuosirdžiai užjaučia ANTANĄ GRI- BAUSKĄ, tėvui mirus.

Mirus PANKRATIUI KALINOVUI, nuosirdžiai užjaučiame jo šeimą ir artimuosius. Anykščių rajoninio gamybinio susivieni- jimo darbuotojai

NIJOLEI JUKONIENEI Gilaus liūdesio valan- dą, mirus mylimam tėve- liui, nuosirdžią užuojautą reikiame BGAK siuvyklos dar- buotojai.

ANGELEI KAZLIENEI Tegu nuosirdūs užuo- jautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mi- rus mylimam mamy- tel. Skiemonių kolūkio Skiemonių brigados laukininkystės dar- buotojos

Gydytojui BRONIUI PALIONIUI Gilaus liūdesio valan- dą, mirus mylimam mamy- tel, reikiame nuosirdžią užuojautą. Anykščių poliklinikos darbuotojai

Gydytojui BRONIUI PALIONIUI Netekus brangaus žmo- gaus — mamytės, nuosir- džią užuojautą reikiame Centrinės ligoninės gydytojai.

BIRUTEI ZILIENEI Tegu nuosirdūs užuo- jautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mi- rus mylimam tėveliui. „Gintaro“ kolūkio fermų vedėjai

BIRUTEI ZILIENEI Leiskite nors keliais užuojautos žodžiais pa- lengvinti Jūsų skausmą, mirus mylimam tėveliui. „Gintaro“ kolūkio gyvulininkystės dar- buotojai

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14 74, red. pavaduotojo 5-18 46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žėnės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективные дарбас» («Коллективный труд») — орган Аникийского районного комитета КП Литвы и Аникийского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panėvėžio spaustuvės Anykščių skyrius, Pergalės 38. Spaudė Ukmergės spaustuvė, J. Janonio 31. Spausdi- nama rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

Rinko Panėvėžio spaustuvės Anykščių skyrius, Pergalės 38. Spaudė Ukmergės spaustuvė, J. Janonio 31. Spausdi- nama rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.

14elna rotacine mašina. Indeksas 87262.